

Dr. Arslan Kabukcuoğlu
Eskişehir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. Ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Kültür ve Turizm Bakanı Sn. Mehmet Nuri Ersoy tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla.

02/03/2021

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunu'na göre kültür varlıkları; "Tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili bulunan veya tarih öncesi ya da tarihi devirlerde sosyal yaşama konu olmuş bilimsel ve kültürel açıdan özgün değer taşıyan yer üstünde, yer altında veya su altındaki bütün taşınır ve taşınmaz varlıklar" olarak tanımlanmaktadır.

Aynı kanunun 35. Maddesi, araştırma, sondaj ve kazı iznini düzenlemektedir ve bu iznin sadece Kültür ve Turizm Bakanlığı'na ait olduğu belirtilmektedir. Define arama konusu da aynı yasanın 50. maddesinde ele alınmış, define aramak isteyenlerin Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca verilecek ruhsatnameye sahip olmaları gerektiği, masrafların define arayıcısından karşılanmak sureti ile Bakanlık ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarından gelen temsilcilerin bu aramaya eşlik etmesi ve diğer yasal hususlar kanunda düzenlenmiştir. İzin alınmadan yapılan define aramada kişi veya kişiler kültür varlığı kaçakçılığı suçları ile ilgili grup içerisinde yer almaktadır.

Dünyanın her yerinde kaçak kazıcılar, arkeolojik alanları endişe verici bir şekilde tahrip etmektedirler. Birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan Ülkemizin arkeoloji mirası da kaçak define kazıları ile tahrip ediliyor. Arkeologlar Derneği Başkanı'nın 01.03.2022 tarihinde ulusal basında yer alan açıklamalarında, defineciliğin yol açtığı tahribat nedeniyle, arkeolojik çalışmaların zarar gördüğüne dikkat çekilmiştir. Açıklamada, kaçak kazıların önüne geçilmesi gerekliliği vurgulanmış, her önüne gelenin eline dedektör alıp kültür varlığı aramaya çıktığı, kaçak kazıcıların oldukça organize bir şekilde çalıştığı, bir gecede koca bir tümölüsü iş makinaları ile yok edilebildiği, defineciliğin ülkede bir sektör haline geldiği, kaçak kazı yapanlara verilen cezaların caydırıcı olmadığı tespitlerinde bulunulmuştur.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız döneminde kaç kaçak kazı tespit edilmiş olup, kaç kültürel mirasımız kaçak kazılar neticesinde zarar görmüştür? Yıllara göre dağılımı nedir?
- 2- Kaçak kazıların önüne geçmek için bakanlığınız döneminde hangi çalışmalarda bulunulmuştur?
- 3- İnsanları eline dedektör alıp kültür varlığı aramasının önüne geçmek üzere, dedektör kullanımı belli kurallara bağlamaya yönelik bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
- 4- Kaçak kazıların önlenmesi için Bakanlığınız hususi olarak bu konuda arazi teşkilatlanmasına gitmeyi düşünmekte midir?
- 5- Bakanlığınız kaçak kazı yapanlara verilen cezaların caydırıcı olduğunu düşünmekte midir?
- 6- Kültürel varlıkların bulunduğu bölgelerde yaşayan vatandaşlarımıza yönelik bakanlığınız döneminde kültürel varlıklarımızın korunmasıyla ilgili farkındalığın artırılması amacıyla bugüne kadar verilen eğitimlerin sayısı ve bu eğitimlere katılan katılımcıların sayısı kaçtır?
- 7- Kaçak kazı olaylarının yaşandığı özellikle antik bölgelerde gece-gündüz esaslı kaç güvenlik görevlisi istihdam edilmektedir?